

OSHO

ÎNCREDEREA

O direcție, nu o destinație

Traducere din limba engleză de
LIDIA GRĂDINARU

Materialul de față constă în răspunsurile date de Osho unei audiențe largi, selectate din diverse conferințe ale lui Osho. Toate conferințele lui Osho au fost publicate sub formă de cărți și sunt de asemenea disponibile sub formă de înregistrări audio originale. Înregistrările audio și arhiva completă a conferințelor sale pot fi găsite în cadrul bibliotecii online OSHO, pe www.osho.com.

OSHO®

OSHO este marcă înregistrată a OSHO International Foundation,
www.osho.com/trademarks.

INTROSPETIV®

Introspectiv este o divizie a Grupului Editorial Litera
O.P. 53; C.P. 212, sector 4, București, România
tel. 021 319 6390; 031 425 1619; 0752 548 372

Ne puteți vizita pe



Încrederea. O direcție, nu o destinație
Editor/Compiler: Osho International Foundation

Copyright © 2017, 2018 Grup Media Litera
pentru versiunea în limba română
Toate drepturile rezervate

Editor: Vidrașcu și fiii
Redactor: Carmen Ștefania Neacșu
Corector: Cătălina Călinescu
Copertă: Flori Zahiu
Tehnoredactare și prepress: Ana Vârtosu

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
OSHO
Încrederea/ Osho;
trad.: Lidia Grădinaru. – București: Litera, 2018
ISBN 978-606-33-3339-2
I. Grădinaru, Lidia (trad.)
294.5

Cuprins

PROLOG. Asta e tot	7
CE ESTE ÎNCREDEREA?	13
În primul rând, ai încredere în tine	14
Îndoiala este prietena ta	23
Credința este dată, încrederea este o evoluție	28
Încrederea nu poate fi cultivată	35
VREDNIC ȘI NEVREDNIC	42
Binecuvântați sunt cei proști	43
O calitate, nu o relație	47
Ferește-te de cunoștințe	55
Să trăiești fără credințe e o mare cetezanță	61
NESIGUR ȘI NEASIGURAT	70
E un incendiu în bucătărie!	71
Siguranța este cea mai mare iluzie	86
Învață arta nonacțiunii	94
Nu cere consolări	103
Mai întâi priponește-ți cămila	108
EXISTENȚA ARE GRIJĂ. Răspunsuri la întrebări	114

EPILOG. Apropierea de vid 156

Pentru informații suplimentare 187

Despre Osho 188

Despre Stațiunea de Meditație Osho 190

Prolog

Asta e tot...



DEOSEBIREA E FOARTE SUBTILĂ, dar este aceeași deosebire care există între minte și inimă, între logică și iubire – sau, și mai potrivit, între proză și poezie.

Destinația este un lucru foarte precis; direcția este intuitivă. Destinația este ceva în afara ta, mai degrabă ca un lucru. Direcția este un sentiment; nu este un obiect, ci însăși subiectivitatea ta. Poți să simți direcția, dar nu o poți să fi. Poți să știi destinația, dar nu o poți să simți. Destinația se află în viitor. Odată stabilită, începi să-ți manipulezi viața înspre ea, să-ți dirijezi viața către ea.

Cum poți decide viitorul? Cine ești tu ca să decizi necunoscutul? Cum e cu puțință să fixezi viitorul? Viitorul este ceea ce nu se cunoaște încă, viitorul este o posibilitate deschisă. Fixând o destinație, viitorul nu mai este viitor, pentru că nu mai este deschis. Fixând o destinație, viitorul nu mai e viitor, pentru că nu mai e deschis. Acum ai ales o alternativă din multe – pentru că atunci când

toate alternativele erau deschise exista viitor. Acum ai renunțat la toate alternativele; ai ales o singură alternativă. Nu mai e viitorul tău, e trecutul tău.

Trecutul decide când stabilești o destinație. Experiența ta din trecut, cunoștințele tale din trecut decid. Omori viitorul. Atunci repeți întruna propriul trecut – poate puțin modificat, puțin schimbat peici, pe colo, după cum ți-e mai comod sau mai convenabil; revopsit, renovat, dar tot trecut. Așa se pierde urma viitorului; prin stabilirea unei destinații se pierde urma viitorului. Mori. Începi să funcționezi ca un robot.

Direcția este ceva viu, în clipa prezentă. Ea nu cunoaște viitor, nu cunoaște trecut, însă zvâcnește, pulsează aici și acum. Și din această clipă care pulsează se naște clipa următoare. Dar nu în urma unei decizii din partea ta, ci doar pentru că trăiești această clipă și o trăiești atât de total, și o iubești pe de-a-ntregul; din această deplinătate se naște clipa următoare. Ea va avea o direcție. Acea direcție nu e dată de tine, nu e impusă de tine; este spontană. Baulii din India numesc asta *sahaj manush*, omul spontan.

Omul spontan este calea spre omul adevarat, spre omul esențial, spre Dumnezeul din tine. Tu nu poți decide direcția, poți doar să trăiești această clipă prezentă. Trăind-o, apare direcția. Dacă dansezi, clipa următoare o să-ți aducă un dans mai profund. Nu că tu ai decide, tu doar dansezi în această clipă. Ai creat o direcție: nu o manipulezi. Clipa următoare va fi mai plină de dans, iar următoarele și mai pline încă.

Destinația este stabilită de minte; direcția se câștigă trăind. Destinația e logică: unul vrea să fie doctor, altul vrea să fie inginer, un altul vrea să fie om de știință sau politician, unul vrea să fie bogat, altul vrea să fie faimos – asta sunt destinații. Direcția? Trăiești pur și simplu clipa având încredere profundă că viața va decide. Trăiești această clipă atât de total încât din această deplinătate se naște o prospetime. Din această deplinătate, trecutul se dizolvă și viitorul începe să prindă formă. Dar această formă nu e dată de tine, această formă este câștigată de tine.

Un maestru zen, Rinzai, era pe moarte; era pe patul de moarte. Cineva l-a întrebat: „Maestre, după plecarea ta, oamenii vor întreba care a fost învățatura ta esențială. Ai spus multe lucruri, ai vorbit despre multe lucruri, ne va fi greu să condensăm tot ce ai spus. Te rugăm ca înainte să pleci să condensezi tu învățatura ta într-o singură frază, ca s-o putem păstra ca pe o comoară și să o transmitem mai departe celor care nu îți cunosc dorința“.

Rinzai a deschis ochii și a scos un strigăt zen, un răget de leu! Toți au fost șocați! Nu le venea să credă că acest muribund avea atâtă energie, nu se așteptau la asta. Ca întotdeauna, maestrul era imprevizibil. Dar, și aşa imprevizibil, nu se așteptau nicicum ca în ultima lui clipă de viață să scoată un răget de leu. Și în timp ce ei erau înmărmuriți – bineînțeles că mintea lor s-a oprit, au fost luați prin surprindere –, Rinzai a spus: „Asta e tot!“, și a închis ochii și a murit.

Asta e tot...

Această clipă, această clipă de tăcere, această clipă necoruptă de gânduri, această liniște care era de jur

împrejur, această surpriză, acest ultim răget de leu în fața morții; asta e tot.

Da, direcția vine din trăirea acestei clipe. Nu e ceva pe care îl plănuiești și gestionezi. Ea se întâmplă, e foarte subtilă – niciodată nu ești sigur de ea, poți doar să-o simți. De asta spun că e mai mult ca poezia decât ca proza; e mai mult ca iubirea decât ca logica; e mai mult ca arta decât ca știința. Vagă... și asta-i frumusețea ei – șovăielnică, la fel de șovăielnică precum un bob de rouă pe un fir de iarba – alunecă, neștiind unde, neștiind de ce; alunecă pur și simplu pe un fir de iarba sub soarele dimineții.

Direcția este foarte subtilă, delicată, fragilă. De asta toată lumea a ales destinația. Societatea încearcă să stabilească o destinație pentru tine. Părinții, profesorii, cultura, religia, guvernul, toți caută să-ți dea un model de viață stabilit. Ei nu vor să fii liber, să te lasă în pace să intri în necunoscut. Însă aşa au creat plăcileală. Dacă îți cunoști dinainte viitorul, este deja plăcitor. Dacă știi că o să fii în căutare fel, este deja plăcitor.

Viitorul trebuie să fie o direcție, nu o destinație. El trebuie să fie mai degrabă precum nirvana. Cuvântul folosit de Buddha, anume nirvana, înseamnă că nimic din ce cunoști nu va fi acolo. Asta e definiția dată de el nirvanei: nimic din ce cunoști nu va fi acolo, nimic din ce ai trăit nu va fi acolo, nimic din ceea ce ești nu va fi acolo – ci va fi ceva cu totul nou, ceva ce nu poți să înțelegi pentru că nu ai limbajul necesar ca să-l înțelegi, nu ai experiența necesară înțelegerei lui. Ceva absolut nou, despre care nu se poate vorbi. Nirvana este o direcție.

Firdaus și paradis, mahomedan și creștin sunt destinații, foarte bine stabilite.

Mintea mediocru cere scopuri clare pentru că e foarte nesigură – nu are încredere în discernământul ei, nu are încredere în viață. Mintea mediocru se teme tare de descoperire, iar descoperirea este cel mai mare secret din viață. Să fii gata de a fi surprins, să fii mereu gata de a fi surprins înseamnă că ești innocent și cauți să descoperi. Iar viața este de așa natură încât descoperi întruna. Cu cât descoperi mai mult, cu atât îți dai mai mult seama că încă rămân numeroase lucruri de descoperit. Este un proces fără de sfârșit. Direcția este un proces fără de sfârșit. Nu uita că este un proces, o mișcare; destinația e un lucru mort.

Destinația aparține egoului; direcția aparține vieții, ființei. Ca să te deplasezi în lumea direcției ai nevoie de o încredere extraordinară, pentru că te deplasezi în nesiguranță, te deplasezi în întuneric. Dar întunericul are ceva palpitant: fără hartă, fără ghid, te miști în necunoscut. Fiecare pas e o descoperire și nu e doar o descoperire a lumii exterioare. Concomitent, descoperi ceva și în tine. Descoperitorul nu descoperă numai lucruri. Pe măsură ce descoperă tot mai multe lumi necunoscute, concomitent el se descoperă și pe sine. Fiecare descoperire este și o descoperire lăuntrică. Cu cât cunoști mai multe, cu atât știi mai multe despre cunoșător. Cu cât iubești mai mult, cu atât mai multe știi despre cel care iubește.

Eu n-am să-ți dau o destinație. Pot doar să-ți dau o direcție – treză, pulsând de viață și necunoscut, veșnic surprinzătoare, imprevizibilă. Eu n-am să-ți dau o hartă. Pot să-ți dau doar o mare pasiune de a descoperi. Da, nu

Respectăm româna și românii
e nevoie de hartă; e nevoie de o mare pasiune, o mare dorință de a descoperi. Apoi te las singur. Apoi continui singur. Intră în vastitate, în infinit și, încetul cu încetul, înveți să ai încredere în el. Lasă-te în mâinile vieții, pentru că viața este Dumnezeu. Când Iisus spune „Vie Împărăția Ta, facă-se voia Ta“, o spune cu multă încredere. Chiar dacă Dumnezeu aduce moartea, n-ai de ce să te temi. El e cel care aduce moartea, aşa că trebuie să existe un motiv în asta, trebuie să existe un secret ascuns, trebuie să existe o învățătură în asta. El deschide o ușă.

Omul care are încredere, omul care este religios e entuziasmat chiar și în pragul morții – el poate scoate un răget de leu. Chiar și când e pe moarte – fiindcă el știe că nimic nu moare –, chiar și în clipa morții el poate să spună: „Asta e tot“. Pentru că, în fiecare clipă, asta e tot. Poate să fie viață, poate să fie moarte; poate să fie succes, poate să fie eșec; poate să fie fericire, poate să fie nefericire. În fiecare clipă... asta e tot.

Asta numesc eu adevărata rugăciune. Și atunci vei avea direcție. Nu trebuie să-ți faci griji pentru ea, nu trebuie să o stabilești – poți să te miști cu încredere.

Ce este încrederea?



Ce este încrederea? Este o credință? Nu, deoarece credința aparține minții. Încrederea este o afinitate. Îți lași pur și simplu la o parte armura, toate măsurile de apărare; devii vulnerabil. Ascultă ceva și ascultă cu atâtă atenție încât în tine apare sentimentul care îți spune dacă e adevărat sau nu. Dacă e neadevărat, o simți; dacă este adevărat, o simți – de ce se întâmplă asta? Se întâmplă pentru că adevărul sălășluiește în tine. Atunci când ești cu totul în afara găndirii, adevărul tău lăuntric simte unde este adevărul – pentru că lucrurile de același fel se potrivesc între ele. Dintr-o dată totul se potrivește, totul se constituie într-un model și haosul devine cosmos. Cuvintele se armonizează și se naște o poezie. Atunci totul se potrivește pur și simplu.

Dacă adevărul există și ai o afinitate cu el, ființa ta interioară pur și simplu este în acord cu el – dar nu este vorba despre un acord intelectual. Te simți în armonie cu el. Deveniți una. Asta este încredere. Dacă ceva nu e bine, pur și simplu acel ceva nu se va lipi de tine – nu te gândești a doua oară la el, nu te uiți a doua oară la el –, nu are nici

O semnificație pentru tine. Nu spui „Lucrul acesta e neadevărat“. Pur și simplu nu se potrivește, și mergi mai departe! Dacă se potrivește, devine casa ta. Dacă nu se potrivește, pleci. Prin ascultare vine încrederea.

În primul rând, ai încredere în tine

Fii receptiv, fii iubitor și ai încredere în natura care ți-a dat viață. Ești prelungirea ei, nu ești separat de ea. Ea are grija de tine; te protejează, în viață și în moarte. Este securitatea ta, singura securitate care există. Simte-te în siguranță, în largul tău, relaxat și, într-o bună zi, când mintea e pe deplin tăcută, se întâmplă adevărul. El vine pur și simplu ca o rază de lumină în întunericul existenței tale și îți dezvăluie totul.

Încrederea este posibilă numai dacă mai întâi ai încredere în tine. Lucrul cel mai important este încrederea în tine. Dacă ai încredere în tine, poți să ai încredere în mine, poți să ai încredere în oameni, poți să ai încredere în existență. Dar, dacă n-ai încredere în tine, nu poți să ai încredere în nimeni.

Societatea distrugă încrederea de la rădăcină: ea nu te lasă să ai încredere în tine. Te învață alte genuri de încredere – încrederea în părinți, încrederea în Biserică, încrederea în stat, încrederea în Dumnezeu și aşa mai departe, dar încrederea de bază este distrustă complet. Și atunci toate celelalte tipuri de încredere sunt false – nu au cum să fie altfel decât false! Atunci toate celelalte tipuri de încredere sunt doar niște flori de plastic – nu ai rădăcini adevărate ca să crească flori adevărate.

Societatea face asta în mod deliberat, intenționat, pentru că cel care are încredere în sine este periculos pentru societate – societatea depinde de sclavie, societatea a investit mult în sclavie. Omul care are încredere în sine este independent. Nu poți să faci predicții cu privire la el, el acționează în felul lui; libertatea e viața lui. Are încredere atunci când simte, când iubește, și atunci încrederea lui are în ea intensitate și adevăr. Încrederea lui este vie și autentică. Și e gata să riște totul pentru încrederea sa – dar numai când o simte, numai când e reală, numai când îi mișcă inima, numai când îi stârnește inteligența și iubirea, altfel nu. Nu-l poți forța să creadă ceva.

Această societate se bazează pe credință; întreaga ei structură este cea a autohipnozei. Întreaga ei structură se bazează pe crearea de roboți și mașini, nu de oameni. Ea are nevoie de oameni dependenți – atât de dependenți încât să simtă continuu nevoia să fie tiranizați, atât de dependenți încât să își caute tiranii – un Adolf Hitler, un Mussolini, un Iosif Stalin și un Mao Zedong al lor. Noi am transformat acest pământ, acest frumos pământ într-o mare închisoare. Cățiva oameni avizi de putere au redus întreaga omenire la o gloată. Omul este lăsat să existe numai dacă face compromisuri și este de acord cu tot felul de prostii.

Să-i spui unui copil să creadă în Dumnezeu e o prostie, o mare prostie – nu pentru că dumnezeirea n-ar exista, ci pentru că el încă nu a simțit setea, dorința, jindul. Copilul nu este încă pregătit să plece în căutarea adevărului, a adevărului suprem al vieții. Nu este încă destul de matur ca să facă cercetări privind realitatea lui

Respedumnezeum. Acea poveste de dragoste trebuie să se întâmpile într-o bună zi, dar ea se poate întâmpla numai dacă lui nu î se impune nici o credință. Dacă el este convertit înainte să apară în el setea de explorare și de cunoaștere, își va trăi viața într-un mod fals, contrafăcut. Da, va vorbi despre Dumnezeu, fiindcă i s-a spus că Dumnezeu există. I s-a spus în mod autoritar, de către oameni care în copilăria lui erau foarte puternici – părinții, preoții, profesorii. Oamenii i-au spus, iar el a trebuit să accepte; era vorba de supraviețuirea lui. Nu putea să-și contrazică părinții, fiindcă fără ei n-ar fi putut trăi deloc. Era prea riscant să-i contrazică, a trebuit să fie de acord cu ei, să spună da. Dar da-ul lui nu poate fi adevărat.

Cum poate fi adevărat? El a spus da doar ca săretlic politic, să supraviețuiască. În felul acesta nu l-a transformat într-o persoană religioasă, ci ai făcut din el un diplomat, ai creat un politician. I-a sabotat potențialul de a deveni o ființă autentică. L-a otrăvit. I-a distrus posibilitatea de a fi intelligent, deoarece inteligența apare numai când apare dorința de cunoaștere. Acum dorința nu va mai apărea niciodată pentru că răspunsul a fost dat înainte ca întrebarea să pună stăpânire pe sufletul lui. Ființa lui a fost hrănita cu forța înainte ca lui să-i fi fost foame. Fără foame, această hrană administrată forțat nu poate fi digerată.

De astă oamenii trăiesc ca niște țevi prin care viața trece precum mâncarea nedigerată.

Trebuie să ai foarte multă răbdare cu copiii, să fii foarte atent să nu spui ceva ce i-ar putea împiedica să devină inteligenți. Nu-i transformă în hinduși, creștini

sau mahomedani. E nevoie de o răbdare nemărginită. Într-o bună zi se întâmplă minunea – copilul începe singur să cerceteze. Nu-i da nici atunci răspunsuri de-a gata. Răspunsurile de-a gata nu ajută pe nimeni, răspunsurile de-a gata sunt proste și neinteresante. Ajută-l să devină mai intelligent. În loc să-i dai răspunsuri, oferă-i situații și provocări aşa încât inteligența lui să se ascundă și el să caute mai adânc – aşa încât întrebarea să pătrundă până în miezul ființei lui, întrebarea să devină o chestiune de viață și de moarte.

Dar lucrul acesta nu e permis. Părinții se tem foarte tare, societatea se teme foarte tare de ce s-ar putea întâmpla în cazul în care copiii ar fi lăsați să rămână liberi. S-ar putea să nu intre în turma din care fac parte părinții lor, s-ar putea să nu meargă niciodată la biserică, fie ea catolică, protestantă sau de alt fel. Cine știe ce o să se întâmpile dacă devin inteligenți pe cont propriu? Nu vor fi sub controlul nimăului. Societatea astă adoptă tot mai mult politica de a controla pe toată lumea, de a stăpâni sufletul tuturor.

De astă primul lucru pe care trebuie să-l facă este să distrugă încrederea – încrederea copilului în sine, siguranța de sine a copilului. Trebuie să-l facă nesigur și temător. Odată ce tremură, poate fi controlat. Dacă e sigur de sine, este incontrolabil. Dacă e sigur de sine, își va impune autoritatea, va căuta să facă ce vrea el. Nu va vrea niciodată să facă ce-i spune altul. Va merge în călătoria sa, nu va merge în nici o călătorie dorită de altcineva. Nu va fi niciodată un imitator, nu va fi o persoană